

Az eltűnő Tabán hajdani lovagja

Még áll a Hadnagy utca 14. számú, emeletes, magaspadlású, határozottan csinos, érdekes és igen jókarban levő, régi ház, — de a horganyból készült házszámot már leszedette a takarékos város, mielőtt ennek az „értéknek“ illetéktelen beavatkozásra lába kelne.

Élettelenül meredeznek a régi ablakok a szűk utcára, mögöttük a néma csend ütött tanyát, pedig valamikor az örömteli élet, az örökös szerelmi kalandvágy nagymestere lakott ebben a házban. Óvatosan tovasurranó fehérnép alakjai bontakoznak ki az estszürkületben, lopva pillantanak fel az ablakra, mely mögött, imbolygó gyertyafényben, idestova mozog egy férfialak és szedi magára, nagy gonddal és hozzáértéssel a finom öltözet-darabokat, majd felcsatolva kardját, fejére teszi a kis háromszögletű kalapot. . . még egy pillantás a tükröbe. . . és Giovanni Giacomo Casanova nobile die Seingalt (1725—1798) elhagyja a tabáni házat.

Az íróember előtt nem a kalandjai miatt nevezetes ez a világhírességű, nyughatatlan lélek, hanem sajátkezüleg írt emlékiratai révén, mely munka a memoir-irodalom remeke. Eredeti nyelven és terjedelemben olvastam ezt a művet és ebben írja le, hogy a fürdő (Rác) közvetlen közelében lakott, melyet nappal használt, hogy kezdődő podegráját gyógyíttassa. Este aztán, javíthatatlan mulatozók módjára, nem a szobáját őrizte, hanem vig társaságba ment, vacsorázni szép hölgyekkel, majd új, meg új kalandokat hajszolni. Egyszer a Pestre vezető hajóhídon nagy verekedésbe keveredett, féltékeny férjek leselkedtek rá és saját bevallása szerint, némileg helyben is hagyták.

Oly kevés különleges mutatnivalónk van, hogy némi jóakarattal az ilyen emléket is meg kellene őriznünk és ha már igaz az, hogy egy-két tabáni házat meg kellene hagyni eredeti állapotában, akkor ez a csinos és tipikusan budai ház nagyon alkalmas volna a muzeális megőrzésre.

A Szent Imre fürdő is terjeszkedhetne, mert közte van még a 12. számú házacska, mely teljesen érdektelen.

Az illetékesek gondoljanak erre, mielőtt még a csákány belevág a régi falba.

gróf Berényi János